

haardt. Gennemsnitsunderstøttelsen pr. Hovedperson udenfor Alderdomshjemmet var i 1920—21 1 041 Kr., 81 Hovedpersoner fik over 1 200 Kr., deraf 20 over 1 500 Kr. om Aaret. Disse gamle vil faa et Fradrag paa 300—400—500—600 Kr. om Aaret. De kan maaske tænke Dem de Følelser, et saadant gammelt Ægtepar, som mister 500—600 Kr. om Aaret, vil nære. Det rent praktiske Spørgsmaal rejser sig saa: Hvad skal de leve af, naar disse Penge fradrages deres i Forvejen ikke alt for rundelige Aarsindtægt. De uhyggeligste Eksempler paa Fradrag fremføres i Holbæk. En Mand paa 68 Aar, gift med en Kvinde paa 44 Aar, faar nu 1 040 Kr., denne Mand skal efter den nye Lov kun have 444 Kr. samt et Dyrtidstillæg paa 60, det er 504 Kr. om Aaret, Forskellen bliver altsaa 536 Kr., dette Beløb skal Familien miste med en Femtedel hvert Aar i de første 5 Aar. Naar Manden fylder 73, vil hans Aldersrente være nedsat til 504 Kr., hvis Dyrtidstillæget stadig er 60 Kr., og det vil vare 21 Aar, før Hustruen opnaar nogen Aldersrente. Hvis Manden bliver 80 Aar gammel, vil det offentlige have frataget ham flere Tusind Kroner af det, han nu faar. Det er efter mit Skøn et uhyggeligt Attentat paa velerhvervede Rettigheder. Jeg skal anføre et andet Eksempel, det er fra København. En 66-aarig Kvinde fik i Vinter 600 Kr. samt i Brændselshjælp 35 Kr. og i Beklædningshjælp 50 Kr., og selv tjente hun 30 Kr. om Maanedn, havde altsaa i alt 1 045 Kr. i Aarsindtægt. Denne Kvinde blev for nylig mindre arbejdsdygtig, og hvis den gamle Lov stadig skulde gælde, vilde hun straks have faaet 856 Kr. i Alderdomsunderstøttelse og desuden Assistance i Hjemmet; i Tilfælde af større Trang vilde Understøttelsen uden Dikkedarer i Henhold til Kommunens Praksis blive yderligere forhøjet med flere Hundrede Kroner om Aaret. Hvad faar denne Kvinde i Aldersrente efter 1. April? 504 Kr. samt Dyrtidstillæg, i alt 564 Kr. Denne fattige Kvinde berøves da, hvis man kun regner med de 856 Kr., i alt 292 Kr. om Aaret.

Se, dette er Kendsgerninger. Der rejser sig saa det Spørgsmaal, jeg flygtigt berørte før: Hvad skal disse gamle, hvem

disse Summeer berøves, da leve af? Og for nu at gaa Spørgsmaalet nærmere ind paa Livet, hvad skal saa den her nævnte Kvinde leve af? Skal hun forsumpe i Sult? Eller skal hun fryse? Eller skal hun gaa ud paa Gaden om Aftenen og tigge? Ja, de Spørgsmaal rejser sig virkelig for en saadan Kvinde, og jeg vilde sætte overordentlig Pris paa, om den højtærede Indenrigsminister vilde besvare dem. Eller skal hun gaa paa Fattigvæsenet? Det er saa en nærliggende Udvej. Lad os da se paa, hvordan Forholdet stiller sig, hvis hun vil gaa paa Fattigvæsenet. Ja, i saa Fald vil denne Kvinde faa Husleje, Middagsmad fra Folkekøkkenet, Brød, Beklædning samt et kontant Tilskud, i alt ca. 900 Kr. Altsaa, i Aldersrente ca. 564 Kr., af Fattigvæsenet ca. 900 Kr. Forskellen er mindst 350 Kr., dem vil denne Kvinde faa mere, hvis hun melder sig ind under Fattigvæsenet. Med andre Ord, Samfundet tvinger hende maaske til at synke ned i det egentlige, ulykkeligt stillede Proletariats Rækker. Samfundet har hidtil givet hende en nogenlunde ordentlig Understøttelse, men ved Tidernes Ugunst kommer to politiske Partier og slaar hende ud, berøver hende saa meget, at hun ikke kan leve paa en efter hendes Anskuelse værdig Maade.

Dette er Kendsgerninger. Det Spørgsmaal, jeg her stiller, vil rejse sig for en Mængde Mennesker rundt omkring i Landet, baade i Købstæderne og her i Hovedstaden. Allerede har flere gamle i Holbæk spurgt om, hvorledes deres Forhold vil blive, hvis de melder sig under Fattigvæsenet. Dette Spørgsmaal, Fattigvæsenet, begynder altsaa allerede at dæmre for dem, dette Ord, Fattigvæsenet, bliver den Tvangstanke, der kommer til at leve i Hjernen paa dem. Har de gamle ikke fortjent en bedre Skæbne?

Vi forfølger Spørgsmaalet lidt endnu, saa vidt vi formaar, for det er et Spørgsmaal, der har uendeligt mange Sidegrene. Hvis nu denne gamle Kvinde her i Byen vil virkelig nøjes med sin fattige Understøttelse efter Aldersrenten, hvorledes kan hun saa indrette sig? Ja, det første, hun maa gøre, er da det, at hun maa se at opdrive det usleste Hummer,